

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності (реєстр. № 5699 від 23 січня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 22 лютого 2017 року (протокол № 56) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності (реєстр. № 5699 від 23 січня 2017 року) (далі – Законопроект), поданий Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою узгодження положень чинного законодавства України у сфері інтелектуальної власності з директивами та регламентами Ради ЄС, імплементація відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, включаючи запровадження інституційних та організаційних змін задля належного виконання положень цієї Угоди в частині охорони прав на промислові зразки і торговельні марки.

Для досягнення мети пропонується внесення змін до Господарського та Цивільного кодексів України, законів України “Про охорону прав на промислові зразки” та “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”, а також Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 “Про державне мито”, згідно з якими узгоджується термінологія, використовуваних визначень в сучасному праві Європейського Союзу, оновлюються процедура реєстрації, порядок використання та створюються єдині інструменти правової охорони торговельних марок і промислових зразків з метою наближення законодавства України у сфері права інтелектуальної власності до відповідного права Європейського Союзу.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

При цьому варто зауважити, що Законопроект розроблений на виконання вимог статей 193 – 200 та 212 – 218 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, пов'язаних з забезпечення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки у сфері прав інтелектуальної власності, та з метою імплементації до національного законодавства України положень Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2008/95/ЄС від 22 жовтня 2008 року "Про наближення законодавств держав-членів щодо торговельних марок" і Регламенту Ради (ЄС) № 207/2009 від 26 лютого 2009 року "Про торговельну марку Співтовариства", а також Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 98/71/ЄС від 13 жовтня 1998 року "Про правову охорону промислових зразків" і Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 від 12 грудня 2001 року "Про промислові зразки Співтовариства", які регулюють порядок і умови реєстрації, використання та охорони торговельних марок, промислових зразків.

У зв'язку з цим, загальна спрямованість Законопроекту узгоджується із частиною першою статті 9 Конституції України, згідно із якою чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Так, ратифікувавши Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна зобов'язалася співробітничати з Європейським Союзом у сфері прав інтелектуальної власності, у тому числі з питань правового регулювання та охорони торговельних марок та промислових зразків (статті 193 – 200; 212 – 218).

Згідно з Основним Законом України та Цивільним кодексом України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності (частина перша статті 41); право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності; право інтелектуальної власності є непорушним; ніхто не може бути позбавлений права інтелектуальної власності чи обмежений у його здійсненні, крім випадків, передбачених законом (частини друга, третя статті 418).

Відповідно до частин першої та другої статті 54 Конституції України громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності; кожний громадянин має право на результати своєї

інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом (частини перша, друга статті 54).

Конституційний Суд України в Рішенні від 24 грудня 2004 року № 22-рп/2004 вказав, що забезпечення прав і свобод потребує, зокрема, законодавчого закріплення механізмів (процедур), які створюють реальні можливості для здійснення кожним громадянином прав і свобод (абзац четвертий підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини).

За приписом частини другої статті 6 Основного Закону України органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6).

Водночас, відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Разом з тим, у Рішенні від 1 квітня 2008 року № 4-рп/2008 Конституційний Суд України наголосив, що неухильне додержання органами законодавчої, виконавчої та судової влади Конституції та законів України забезпечує реалізацію принципу поділу влади і є запорукою їх єдності, важливою передумовою стабільності, підтримання громадського миру і злагоди в державі.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів, якими зокрема визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, а також правовий режим власності (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85, пункти 1, 7 частини першої статті 92 Конституції України).

Таким чином, загальна спрямованість Законопроекту узгоджується з зазначеними конституційними положеннями та виконанням зобов'язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності (реєстр. № 5699 від 23 січня 2017 року), поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ